

DEİK BAŞKANI VARDAN, AA FİNANS MASASI'NA KONUK OLDU

- "Türkiye, 2017 yılına ciddi bir atılımla girdi. Referandumla beraber Türkiye yeni bir sürece girecek"
- "(Trump'ın ekonomi politikaları) İş dünyası yönünde ciddi bir belirsizliği ortaya çıkartmış vaziyette bulunuyor"
- "(Afrika) Siyaseten oluşan altyapının iş dünyasıyla tamamlanmasına çalışıyoruz. THY'nin o ülkelere direkt seferleri başladığında tek eksikimiz kalıyor; Türk bankacılığının oluşması"
- "2017 yılında ABD, Rusya, Hindistan ve Çin'in yanı sıra Afrika ve Amerika kıtalarında 3'er ülkeyi ziyaret edeceğiz, ayrıca Atlantik Council ile bir çalışma yapacağız"

İSTANBUL (AA) - Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Başkanı Ömer Cihad Vardan, 2017 yılına ciddi bir atılımla başlayan Türkiye'nin referandumla beraber yeni bir sürece gireceğini söyledi. Vardan, AA'nın 100. Yıl Vizyonu çerçevesinde geliştirdiği AA Finans Haberleri Terminali'nden canlı yayınlanan Finans Masası'nın konuğu oldu.

2016'nın en önemli olayı olan Fetullahçı Terör Örgütü'nün (FETÖ) 15 Temmuz darbe girişiminin Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın önderliği ve milletin ferasetiyle önlendiğini anımsatan Vardan, halkın demokrasi ve ekonomisini korumasının dünyaya örnek bir hadise olarak tarihe yazıldığını ifade etti.

Vardan, küresel ekonomik konjonktür ve emtia fiyatlarının düşük seyretmesiyle de 2016'nın sadece Türkiye değil dünya geneli için sevimsiz bir yıl olarak geçtiğini dile getirdi.

Türkiye'nin kanayan bir coğrafyada yer aldığını, PKK ve DEAŞ gibi terör örgütlerinin saldırılarına muhatap olduğunu aktaran Vardan, "Türkiye'ye ciddi bir hücum var. Ama ekonomik olarak bakıldığında 2016'da biz bütün olumsuzluklara rağmen yine de büyüdük. Bunu görmezden gelmemeliyiz. Dünya ekonomisinin daraldığı, ülke olarak yaşadığımız bir sürü sıkıntının üstüne bir de darbe girişimine maruz kaldığımız bir ortamda Türkiye'yi büyütüyoruz." dedi.

Vardan, Türkiye'nin bu gücünü koruması gerektiğini belirterek, ülkenin 2017 yılına da ciddi bir atılımla girdiğini söyledi.

Ümitle başladıkları yeni yılda referandumla beraber Türkiye'nin yeni bir sürece gireceğini aktaran Vardan, şunları kaydetti:

"80 milyonluk bir nüfusa sahibiz. 3 milyon da misafirimiz var. Bizim bu potansiyelimizi kullanmamız lazım. İstihdamın önünü açacak yatırımlara devam etmeliyiz. Bunu yapabilmek için sistemle ilgili daha önceden gelen problemlerin çözülmesi lazım. Bu nedenle 2017 ülkemiz adına çok önemli bir yıl. Ciddi bir sistem değişikliğine gidiyoruz. Siyasi istikrar ekonomik istikrarı getiriyor. Daha önce hükümetler kurulamadığı zaman biz iş adamları olarak iş yapamaz hale geldik. Referandumun sağlayacağı imkanla önümüzdeki yıllarda hükümet kurulamama ya da idare edilememe gibi kayıp yıllar yaşamayacağız. O zaman öngörülebilir bir ortamda iş yapılabilir hale geleceğiz. Bizim açımızdan referandum sürecinin önemi burada yer alıyor. Halkımızın da bunları iyi okuyarak ülkemizin menfaatine olacak bir tercihte bulunacağını ümit ediyoruz."

- "Belirsiz bir durumla karşı karşıyayız"

ABD Başkanı Donald Trump'ın ekonomi politikalarının piyasaları nasıl etkileyeceğine ilişkin soru üzerine Vardan, şu an belirsiz bir durumla karşı karşıya olduğunu belirtti.

Vardan, İngiltere'nin AB için önemli bir ülke olduğunu, Türkiye'nin de AB ülkelerinden biri olma hedefinin bulunduğunu ifade ederek, İngiltere'nin AB'den çıkmasının Türkiye'nin birliğe dahil olması açısından bir fırsat ihtimalinin bulunduğunu, Türkiye'nin AB'ye vereceği çok şey olduğunu söyledi. Türkiye'nin ihraç ürünlerinin yüzde 90'ından fazlasının endüstriyel ürünlerden oluştuğunu ve bunların yarısının AB'ye gidiyorsa onların ihtiyaçlarına hitap edildiğini gösterdiğini aktaran Vardan, Türkiye'nin son 15 yıldır değişik pazarlara değişik ürün gruplarıyla girme çabasında olduğunu aktardı.

Vardan, Afrika pazarının önemli bir alan olduğunu anlatarak, "(Afrika'ya) 1-1,5 milyar dolar seviyesinde olan ihracatımız 11 milyar doları geçti. Bu fırsat devam ediyor. Trump eğer milleti dövmeye kalkarsa, öbürleri başka birileriyle çalışacak." dedi.

Türkiye Varlık Fonu'nun piyasalara katkısına yönelik soru üzerine Vardan, fonun regüle edici bir ortam sunacağını düşündüklerini aktararak, "Belirli kapitallerin bir araya getirilerek daha büyük yatırımlar yapmaya imkan sağlayacağı ortam oluşacak. Önümüzdeki yıllarda olumlu bir gelişme olarak göreceğiz." diye konuştu.

- "Terörün kaynağının kurutulması gerekiyor"

Vardan, Türkiye'nin tekrar yatırım yapılabilir kredi notu alması için neler yapması gerektiğine ilişkin soruya şöyle yanıt verdi:

"Düşünce kuruluşlarından biriyle yaptığımız toplantıya katılan derecelendirme kuruluşlarından birinin yetkilisi vardı, hemen not düşürmenin arkasından denk geldi. Biz Türkiye'nin durumunu anlattık. Bakıyorsunuz ki mahcup duruma düşüyorlar. Türkiye'deki gerçeklikle Türkiye ile ilgili algı farklı. Sonuçta bunlar bizim notumuzu düşürdüler. O zaman bizim daha çok çalışmamız lazım. Çalışma ortamının, potansiyelin ne olduğunu yeniden göstermemiz lazım.

Hükümet teşvik sistemleri, ekonomik reform programları açıkladı, bazı iller için süper teşvik programını getirdi, bütün bunları anlatarak, yatırımları çekerek bizim yeniden o seviyeye ulaşmamız gerekiyor. Bu sıkıntılara sebep olan terör olaylarının ortadan kalkması lazım. Bu konuda yapılan birçok çalışma var. Cumhurbaşkanımızın, başbakanımızın, bakanlarımızın dediği gibi terörün iyisi kötüsü olmaz. Bütün ülkelerin ortak tavır alması lazım. Bu insanlığın sorunuysa herkesin karşı çıkması gerekiyor. Bir bomba patladığında ne din ayrımı ne dil, ülke ayrımı ile karşı karşıya kalıyoruz."

Vardan, bu bölge için terörün kaynağının kurutulması gerektiğini aktararak, kaynağın da Suriye ve Irak'taki olaylar olduğunu dile getirdi.

Dış ticarete TL kullanımına yönelik soru üzerine Vardan, komşu ülkelerle ciddi ticaretin olması gerektiğini, bu ülkelerin her biriyle ticaret yaparken yerel para birimlerinin kullanılması gerektiğini, bunu İran, Irak, Suriye, Mısır, Rusya, arzu ederse Çin ile yapılabileceğini söyledi.

Vardan, DEİK olarak yerel para birimleriyle ticaret yapılmasını arzu ettiklerini, hatta bu konuda geç bile kalındığını vurguladı.

Fetullahçı Terör Örgütü'nün (FETÖ) yurt dışı faaliyetlerindeki manipülasyonuna ilişkin soru üzerine Vardan, "O grubun teşkilatlanma şekli okullarla oluyor. Belirli ülkelerde ciddi okul yatırımı yapıyorlar. O ülkenin de en yetkin kişilerin çocukları o okullarda eğitmeye çalışıyorlar. Bazı ülkeler var ki o okullar kapatıldığında inanılmaz bir boşluk oluşuyor. Türkiye Maarif Vakfı kurularak bunları devralma, öğretmen götürme gibi çalışmaların içindeler. İş dünyası olarak da bazı yerlerde o kuruluşlarla ilgili devirler, başka ülkelere transferler gibi şeylerle karşı karşıya kalıyoruz. Bizim çalışma şeklimiz iş konseylerimizin vasıtasıyla oluyor. Onlarla uğraşmak yerine kendi iş konseylerimizi güçlendiriyoruz. Zaten kendi pozisyonumuzu alıyoruz. Şu anda iyi gidiyor." cevabını verdi.

- "Afrika'da daha çok potansiyel var"

Ömer Cihad Vardan, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın başbakanlık yaptığı dönemde Afrika açılımı başlattığını anımsatarak, bu çalışmaların 10 yıldır sürdüğünü ve Afrika'da 12 olan büyükelçilik sayısının 39'a çıktığını ifade etti.

DEİK olarak büyükelçiliklerin bulunduğu her yerde iş konseyi oluşturduklarını aktaran Vardan, şöyle devam etti:

"Siyaseten oluşan altyapının iş dünyasıyla tamamlanmasına çalışıyoruz. THY'nin o ülkelere direkt seferleri başladığında tek eksikimiz kalıyor; Türk bankacılığının oluşması. O zaman büyükelçiliğimiz var, iş konseyimiz var, THY uçuyor, bir de bankacılık sistemini oturttuğumuzda o ülkeyle çok daha rahat iş yapabilir hale geliyoruz. Biz bu çalışmalarla beraber DEİK'in yeni yapısında Cumhurbaşkanı ve Başbakanımızın ziyaret ettiği ülkelerde işle ilgili platform oluşturulmak isteniyorsa resmin içine biz giriyoruz.

Bunu yaparken kurucu kuruluşlarımızla yani beraber çalıştığımız gruplar Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM), Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD), Uluslararası Yatırımcılar Derneği (YASED) gibi 100'ü aşkın kuruluşla beraber organize etmeye çalışıyoruz. Afrika'da yavaş yavaş geliyor. Daha çok potansiyel var. Ancak zaman içinde gelişecek bir potansiyel. Bugün burada bir şirket açsanız, bir malı satmaya çalışsanız, kimse tanımıyor. Yavaş yavaş ürününüzü ve kendinizi tanıtmak, bir piyasa oluşturmak durumunda kalırsınız. Bizim de Afrika'da durumumuz böyleydi. Bundan 10-15 sene öncesine kadar Türkiye'yi kimse tanımazdı. Yavaş yavaş bizi tanıdıkça daha çok iş yapma imkanı ortaya çıkıyor."

Vardan, hükümet ve özel sektörün bir arada yürüdüğünde işlerin oluştuğuna işaret ederek, iş konseylerinin kendilerinin düzenlediği programlar haricinde Afrika'da 2 yılda Cumhurbaşkanıyla beraber 13 ülkeyi gezdiklerini anlattı.

DEİK'in 25 Şubat'ta İran İş Forumu, 22 Nisan'da da Afrika Birliği ile Tarım Zirvesi'ne hazırlandığına değinen Vardan, şu bilgileri verdi:

"Haftaya Malta'ya gidiyoruz. Malta AB'nin dönem başkanlığını yapıyor. O bakımdan AB ile ilişkilerimizin sürdürülmesi açısından bu dönem bizim açımızdan önemli. Malta bir ada ülkesi. Ondan sonra İran var. İran her halükarda bizim komşumuz. Büyük bir nüfus, aşağı yukarı Türkiye ile aynı seviyede. Yıllardır ambargo altında kalmış olmanın verdiği sıkıştırılmış bir potansiyel var orada. Bir açılrsa patlayacak cinsten... Bunu kullanmamız gerekli. Bunu Türkiye olarak biz kullanmayacağız da İngiltere mi kullansın veya Hollanda mı kullansın? Onlar da kullansın ama en yakın biziz. Hatta onlar gelip Türkiye ile birlikte girmek istediklerini söylüyorlar. Çünkü Türkiye'nin oradaki etkisi, kültürel ve dinsel bağlılığı, geçmişe yönelik tarihsel yakınlığı ve Türk insanının iş yapabilme kabiliyeti... İran pazarı birçok alanda ekstra yabancı yatırım çekebilir.

Enerjiye bağlı olan yatırımlarda Türk insanına sıkıntı olabilecek durumlar söz konusu. Tekstil ve makinada da artımız olabilir."

Vardan, düzenleyecekleri İran İş Forumu'nda 6 ana sektörde görüşmelerin olacağı, spesifik nokta atışı ve gezi bünyesinde bazı endüstriyel bölgelerin ziyareti yapılacağını belirterek, Enerji Bakanlığı ile Sahraaltı Afrika ülkelerine enerji sağlayacak bir altyapı oluşturma çalışmasını da başlattıklarını, bakanlıklarla birlikte alanlarına uygun iş yaptıklarını vurguladı.

Vardan, 2017 yılında ABD, Rusya, Hindistan ve Çin'in yanı sıra Afrika ve Amerika kıtalarında 3'er ülkeyi ziyaret edeceklerini, ayrıca Atlantik Council ile bir çalışma yapacaklarının bilgisini verdi.

Göreve geldiklerini günden bugüne faaliyetlerini 5-6 kat artırdıklarını kaydeden Vardan, "Umarım ülkemize katkı sağlayabilecek çalışmaları yapabiliyoruz. Sıkıntılı günlerden geçiyoruz. Bu günleri rahat atlatabilmemizin en önemli yolu da birlik ve beraberliğimizi muhafaza etmemizden geçiyor. Biz nasıl hep beraber bu ülkenin vatandaşları olduğumuzu hatırlarsak, farklılıkların bizim için zenginlik olduğunu düşünüp de el ele kol kola verirsek ülkenin refahı artacak. Ülkenin refahının artması da hepimizin refahının artması anlamına geliyor. Hem ailelerimize hem ülkemize hem de bu ülkeden beklentileri olan milyonlarca insana da faydamız olmaya devam eder." değerlendirmesinde bulundu.